

D R E P T U L

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDĂCTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOFOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADA DOAMNEI, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie
Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani
Un număr vechi 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei
Studentii plătesc pe jumătate
Pentru străinătate se adaugă timbrul post

S U M A R

O nouă reformă judecătorească, de S. R.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea I:* Maria Vanghele Cătava cu Gavriel Tudose și alții. — *Secțiunea III:* S. I. Bally și Banca de Credit Român cu Direcțiunea generală a C. F. R.

Curtea de apel din Galați, secțiunea I: Hristache Săvulescu cu Ministerul de finanțe.

Tribunalul județului Ialomița: Ion Marinescu și alții cu Ștefan N. Corbeanu.

Judecătoria ocolului rural Călărași: Ștefan N. Corbeanu cu Ion Marinescu și alții. — Observație de S. R.

JURISPRUDENȚA STRAINA. — *Tribunalul Senei.* Observațiune de S. R.

O nouă reformă judecătorească

Noua reformă judecătorească întocmită de d-l ministru al justiției prin proiectul de lege ce a depus în Cameră, a fost primită cu unanimă simpatie de lumea judiciară și nu ne îndoiim că tot astfel va fi primită și de Corpurile legiuitoare.

În adevăr, după o experiență de patru ani, ne-am putut cu toții convinge de neajunsurile organizației create de legea din 24 Martie 1909, așa că nu poate fi nimeni care să nu aprobe hotărârea d-lui M. Cantacuzino de a schimba o stare de lucruri dăunătoare magistraturii și justiției.

În expunerea sa de motive, d-l ministru al justiției arată că prima chestiune care l-a preocupat a fost sistemul de recrutare și de admisibilitate în primele trepte ale ierarhiei judecătorești, pentru care legea în vigoare prevede examenul de capacitate și stagiul.

În principiu, domnia sa recunoaște că examenul de capacitate și stagiul pot contribui în o largă măsură a da dovada valorii profesionale și morale a celui ce voește a intra în cariera judecătorească. Dela modul însă cum e instituit examenul și dela condițiunile în care se face stagiul depind rezultatele ferice ce se așteaptă dela dânsle.

În sistemul actual al legii orice tânăr, doctor sau licențiat în drept, ar avea vârsta de cel puțin 25 ani împliniți și ar voi să îmbrățișeze profesia judecătorească, urmează să treacă cu succes un examen de capacitate.

Dacă reușește la examen, va putea fi numit magistrat stagiar la tribunal, parchet sau judecătorie; iar după trei ani de stagiul la tribunal sau doi la judecătorie poate fi înaintat — dacă va avea vârsta de 28 ani împliniți — procuror-șef de parchet, procuror de secție, judecător de tribunal sau de ocol. În tot timpul stagiului său și până în momentul când va reuși a fi înaintat va fi trecut în budget cu un onorariu de 220 lei, din care va primi 192 lei pentru existența sa și, de cele mai multe ori, a familiei sale.

D-l Cantacuzino recunoaște cu toată sinceritatea că cu asemenea condițiuni nu se pot atrage în această carieră toți tinerii de seamă și toate elementele de valoare din care trebuie să se compună magistratura țării.

Nu fixând vârsta pentru intrare în magistratură la 25 ani se poate spera că din întreaga pleiadă a celor ce s'ar simți atrași de cariera judecătorească nu se va perde unul.

Greutățile timpurilor moderne, zice cu drept cuvânt d-l ministru al justiției, nu mai îngăduesc nimănui a stă fără vreo ocupație sau rost în viață până la 25 ani, pentruca la această vârstă să încerce riscurile unui examen care — treut cu succes — i-ar asigura o leafă lunară de 192 lei pentru dânsul și familia sa, și aceasta timp de câțiva ani, până la posibilitatea obținerii gradului de judecător. Se poate conchide, fără ezitare, că această limită de vârstă și retribuție derizorie au depărtat de magistratură o sumedenie de elemente prețioase pentru dânsa.

Dovada acestei afirmațiuni ne-o dă numărul candidaților înscriși la examenele de capacitate. În expunerea de motive găsim, în adevăr, că la ultimul examen ținut (sesiunea Octombrie 1912) s'au înscris a trece examenul de magistrat stagiar de tribunale și judecătorii, din afară de magistratură, abia 29 candidați, căci ceilalți până la totalul de 112 câți au candidat la acel examen, făceau deja parte din magistratură, iar din cei 112 candidați înscriși, abia au reușit 49.

Aceste țifre învederează că tinerii doritori de a pătrunde în cariera judecătorească nu prea s'au îmbulzit spre porțile ei; ele mai scot în evidență că îndatorirea pusă prin actuala lege candidaților de a trece un examen de capacitate compus și din probe practice înainte de intrarea în magistratură este nepotrivită cu cerințele unei bune organizări a recrutării magistraților.

Nu se poate cere probă practică în condițiile mai sus arătate dela acei ce sunt de abia în posesia titlului lor universitar. O asemenea probă pentru a da roadele așteptate — ca și întregul examen de capacitate — nu li se poate impune decât după un stagiou oarecare în magistratură și vom vedea mai la vale că pe această bază este întemeiat sistemul legei d-lui Cantacuzino.

Trecem la un alt inconvenient al organizării actuale cu privire la situația magistraților stagiari în timpul stagiului lor.

Magistratul stagiar dela tribunal, având chiar examenul de capacitate, este ținut departe de orice lucrare efectivă a tribunalului în tot timpul cât va dăinui această stare a sa, iar magistratului stagiar dela judecătorie — chiar căzut la examen — i se acordă, după un an de zile de funcționare, toate drepturile judecătorului de ocol. De ce două măsuri deo-

sebite, când nu e nici o rațiune pentru o asemenea distincțiune, și de ce tocmai magistratului stagiar dela tribunal, unde el ar lua parte la judecare alături de alți judecători și unde prezentarea pricinilor e făcută în condițiuni mai favorabile, de ce tocmai acestuia să i se ridice posibilitatea de a-și pune în valoare cunoștințele și însușirile sale?

Această anomalie, semnalată de d-l Cantacuzino în termeni așa de elocvenți, explică și documentează reforma alcătuită de d-sa.

Dacă la aceste considerațiuni vom adăoga modicitatea salariului actual acordat magistratului stagiar, cu totul insuficient chiar primelor necesități ale vieții, am dovedit în chip manifest imperfecțiunile de organizare în care se recrutează și se aleg actualmente acei ce au o chemare pentru instituțiile judecătorești.

Pentru a găsi o soluțiune mai potrivită cu cerințele ei problemei recrutării magistraților, d-l ministru de justiție a întocmit încă din 1911 o comisiune compusă din fruntași ai magistraturei noastre, profesori universitari, precum și din avocați și membri ai Corpurilor legiuitoare care să discute și să dea un aviz cu privire, între altele, și la cel mai nemerit sistem de intrare în cariera judecătorească a celor ce sunt atrași către dânsa și ar voi să se consacre ei.

Proiectul de reformă al d-lui Cantacuzino a fost întocmit pe bazele indicate de această comisiune, care a opinat de a se creă în ierarhia judecătorească gradele de supleant și substitut, în care se vor numi magistrații stagiari după un an de stagiou și după ce au depus examenul de capacitate. Tot d'odată în diferitele dispozițiuni ale sale, s'a ținut seamă de nepotrivirile și lacunele actualei legislații judecătorești.

Astfel, vârsta cerută pentru intrarea în magistratură s'a redus la 23 ani și s'a permis la început intrarea în carieră fără vreo altă condițiune de examen.

Examenul de capacitate ce se cere acum ca o condițiune pentru a fi numit magistrat stagiar, devine obligatoriu după un an de stagiou ca magistrat. Acest prim noviciat de un an, în care atribuțiile magistratului stagiar sunt reduse, va permite candidaților la funcțiunile judecătorești să ia contract cu dificultățile practice ale profesiunei, să facă sau în tot

cazul să aziste zilnic și de aproape la aplicațiunea principiilor și cunoștințelor juridice dobândite la facultate și apoi, după un an, să dea dovadă prin examenul de capacitate cerut, că are însușirile necesare pentru a păși mai departe în cariera judecătorească. Acelor ce ar face această dovadă, reușind la examen, legea d-lui Cantacuzino le asigură posibilitatea de a deveni supleanți de tribunal, substituiți de procuror și ajutoare de judecători de ocol, cu atribuțiunile complete ale judecătorilor, procurorilor și judecătorilor de ocoale și pe cari, în lipsă sau împedicare a lor, îi vor înlocui în lucrări. După un stagiū de doui ani în aceste posturi, vor putea fi numiți în gradele imediat superioare în conformitate cu cerințele legii.

Cât despre situația materială în această a două parte a stagiului, proiectul fixează în limitele posibilității budgitare, un salariu de 300 lei pe lună pentru supleanți, substituiți și ajutoare de judecători.

Proiectul de lege ce analizăm mai prevede pentru toate parchetele dela tribunalele cu o secțiune, pe lângă procuror și un substitut care va înlocui pe șeful parchetului ori de câte ori el lipsește sau este împedecat. Desigur că lucrările parchetului și acele ale tribunalului nu vor avea decât să câștige prin o asemenea dispozițiune.

Acest proiect de lege mai prevede și alte noi creațiuni. Astfel este înființarea unei a doua secțiuni la tribunalul Argeș, o a doua secțiune comercială la tribunalul Ilfov, precum și o a treia secțiune la tribunalul Prahova, înființări care au fost determinate din cauza înmulțirii lucrărilor.

Tot d'odată, în vedere că numărul afacerilor corecționale la tribunalul Ilfov se va înmulți prin punerea în aplicare a legii pentru instruirea și judecarea flagrantelor delictelor, s'a prevăzut ca secția II-a comercială ce se înființează din nou la acest tribunal să judece și afacerile corecționale care i-vor fi reparate.

O altă adăogire de personal ce urmează a se face în urma promulgării legii pentru judecarea flagrantelor delictelor e înmulțirea numărului procurorilor la tribunalul Ilfov.

Intr'adevăr, în urma punerii în aplicare a acestei legi, o bună parte din afaceri de rezortul cabinetelor de instrucțiune, vând a fi instruite la parchete, lucrările ca-

binetelor de instrucțiune se vor ușura mult, dar în schimb se vor aglomera acele ale parchetului, mai ales la tribunalul Ilfov unde va fi cu neputință a li se face față cu cei cinci procurori cari funcționează acum. De aceia numărul acestora s'a sporit prin înființarea a încă două posturi de procurori.

Acestea sunt în esență dispozițiunile noiei legi a d-lui Cantacuzino asupra organizării judecătorești, lege care împreună cu acea a micului parchet are de scop de a da Statului o justiție luminată, expeditivă și puțin costisitoare.

S. R.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA I

Audiența dela 18 Decembrie 1912

Președinta d-nului C. R. Manolescu, președinte

Maria Vanghele Cutava cu Gavriel Tudose și alții

TITLURI. — PERDERE PRIN FORȚĂ MAJORĂ. — DOVADA CU MARTORI. — ADMISIBILITATE. — CONDIȚIUNE. — ART. 1198 AL. 4 COD. CIVIL.

Cu toate că potrivit art. 1198 cod civil în caz de pierdere a unor titluri prin forță majoră, proba cu martori este admisibilă atât pentru dovedirea pierderii cât și pentru a se stabili conținutul titlurilor pierdute, oricare ar fi suma constatată prin acele înscrisuri, totuși pentru ca admiterea acestei probe să fie obligatorie pentru instanța pe fond, trebuie ca partea care o invoacă să determine evenimentul de forță majoră cu ocaziunea căruia s'au pierdut titlurile pentru a pune astfel instanța de fond în măsură a aprecia dacă este sau nu serioasă proba cerută, simpla afirmare că s'au pierdut titlurile prin forță majoră nefiind suficientă pentru a motiva admiterea probei testimoniale.

No, 920. — Respins ca neintemeiat recursul făcut de Maria Vanghele Cutava contra deciziei Curței de apel din Galați secția II No 7 din 1888, în proces cu Gavriel Tudose și alții.

S'a ascultat d-l avocat N. Titulescu, pentru recurent, în desvoltarea motivelor de casare; d-l avocat N. Durma pentru intimat, în combateri.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului II de casare :

«Curtea apelativă m-a lipsit de dreptul apărării, conștient de art. 159 procedura civilă.

«Am constatat în fapt că eram minoră la moartea tatălui meu, și că nu mi-a fost posibil a-mi procura o dovadă scrisă și în fine că începutul de dovadă pe care l-am adus, era destul să-mi admită dreptul apărării, cercetări și martori, mai cu seamă când a fost forță majoră și arderea actelor.

«Mai cu seamă din arderea actelor dela părți, și obligațiunea care rezultă din aceasta, fiind vorba de un quasi-delicț, proba testimonială era admisibilă, după jurisprudența Curței asupra articolelor sus citate».

Având în vedere că, prin decizia supusă recursului, Curtea de apel din Galați a respins ca nedovedită acțiunea prin care recurenta Maria V. Cutava revendică dela intimați a treia parte din averea mobilă și imobilă rămasă pe urma defuncțiilor Dimitrie Lupu și Anastase Bujoreanu ;

Având în vedere că rezultă din zisa decizie că recurenta a cerut să fie admisă a face cu martori proba dreptului său de proprietate asupra averii ce revendică, de oarece a pierdut actele sale de proprietate prin caz de forță majoră, iar Curtea de apel a respins cererea pe motiv că recurenta nu a adus nici o dovadă din care să rezulte că în adevăr din cauză de forță majoră a pierdut actele de proprietate ;

Considerând că este adevărat că în caz de pierdere a unor titluri prin forță majoră, proba cu martori este admisibilă atât pentru dovedirea pierderii, cât și pentru a se stabili conținutul titlurilor pierdute ; că, însă, pentru ca admiterea acestei probe să fie obligatorie pentru instanța de fond, trebuie ca partea să determine evenimentul de forță majoră cu ocaziunea căruia s'au pierdut titlurile pentru a pune în măsură instanța de fond a aprecia dacă este sau nu serioasă proba cu martori cerută ;

Că, în speță, din decizia supusă recursului se constată că recurenta a afirmat pur și simplu că a pierdut actele din forță majoră, fără a articula și faptele din care pretinde astăzi înaintea acestei Inalte Curți că rezultă forță majoră ;

Că, deși prin motivul de recurs se susține că actele au fost distruse prin incendiu, însă acest fapt nefiind propus mai întâi înaintea instanței de fond, nu poate fi ținut în seamă ;

Că, așa fiind, Curtea de apel bine a judecat când

a respins proba cu martori invocată de recurentă și n'a violat dreptul de apărare ;

Că în ce privește primul motiv de recurs, recurenta a declarat că nu-l susține.

Pentru aceste motive, respinge.

SECȚIUNEA III

Audiența dela 30 Ianuarie 1913

Președinta d-lui G. P. Petrescu, președinte

S. I. Baly și Banca de Credit Român cu Direcțiunea generală
C. F. R.

EXPROPRIERE PENTRU CAUZĂ DE UTILITATE PUBLICĂ — IMOBIL. —
EXPROPRIERE PARȚIALĂ. — TRIBUNAL. — COMPETINȚĂ. — OMISIUNE ESENȚIALĂ. — ART. 19 DIN CONSTITUȚIE.

În materie de expropriere pentru cază de utilitate publică, tribunalul neavând a cercetă și a stabili de cât dacă s'au îndeplinit în cauză toate formalitățile cerute de legea de expropriere, de aci urmează că el nu comite o omisiune esențială când nu se pronunță asupra cererii expropriatului de a i se expropria imobilul întreg, iar nu numai o parte din el, o asemenea chestiune având a se regulă de comisiunea arbitrală cu ocaziunea fixării indemnizării.

No. 62. — Respinse ca neîntemeiate recursurile făcute de S. I. Baly și de Banca de Credit Român contra sentinței de expropriere a tribunalului Ilfov secția II No. 697 din 1912 în proces cu Direcțiunea Generală a C. F. R.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier T. Crivăț.

S'au ascultat d-nii C. Panaitescu și C. Wortman în dezvoltarea motivului de casare și d-l P. Capelanu, în combateri.

Curtea, deliberând,

Asupra unicului motiv de casare comun ambelor recursuri :

«Omisiune esențială și exces de putere.

«Prin petițiunea formală adresată administrațiunei am cerut ca să se exproprieze întregul nostru imobil sus menționat, de oarece în modul în care se cerea exproprierea luânduni-se numai o porțiune din teren, restul terenului nostru care rămânea în afară de expropriere devenea neutilizabil.

«Cu ocaziunea declarațiunei de expropriere, înfățișându-ne înaintea tribunalului am formulat din nou această cerere despre care se menționează în sentință, dar tribunalul prin exces de putere, hotărăște exproprierea parțială, fără a se pronunța asupra cererei noastre dedusă formal în judecata sa.

«In acest mod tribunalul face o omisiune esențială, căci nu se pronunță asupra unui mijloc de apărare esențial pentru determinarea întinderii expropriațiunei»

Având în vedere sentința supusă recursului prin care tribunalul pentru a declară expropriate pentru cauză de utilitate publică o parte din fondurile imobiliare aparținând recurenților, constată că s'au îndeplinit în cauză toate formalitățile prevăzute de titlul I și II din legea de expropriere;

Având în vedere că, în materie de expropriere, tribunalele de județ nu au altă competență decât aceea de a verifica dacă s'au îndeplinit toate formalitățile cerute de legea de expropriere, cum și dacă ordonanțele sau decretele declaratoare de utilitate publică nu au fost date cu călcarea formelor ocrotitoare sau dacă ele nu depășesc cazurile de utilitate publică limitativ specificate de Constituție prin art. 19;

Că, în afară de aceste cercetări, tribunalul neavând a se ocupa și statua asupra altor chestiuni de fond ce s'ar putea ridica de părți, urmează de aici că tribunalul omițând de a se pronunța asupra cererii recurenților de a li se expropria întreg fondul nu a săvârșit o omisiune esențială care să atragă casarea sentinței, căci tribunalul cu ocazia pronunțării hotărârii de expropriere, nu avea căderea de a impune administrației exproprietoare anume cât trebuie să exproprieze, ci, o atare chestiune se regulează de comisiunea arbitrală cu ocaziunea fiecărei indemnizări, după cererea expropriaților, în conformitatea dispozițiilor legii de expropriere (art. 60 din legea de expropriere);

Că, de altminterlea, recurenții nu au invederat cu nimic la tribunal că porțiunea rămasă din fondurile expropriate s'ar găsi în condițiunile cerute de art. 60 din legea de expropriere, așa că și din acest punct de vedere omisiunea tribunalului de a se pronunța asupra acestui mijloc de apărare invocat nu este esențială;

Că, dar, motivul de recurs invocat nu este întemeiat și trebuie să fie respins.

Pentru aceste motive, respinge.

CURTEA DE 'APEL DIN GALAȚI

SECȚIUNEA I

Audiența dela 18 Februarie 1913

Președinta d-lui G. Tanoviceanu, prim-președinte

Hristache Săvulescu cu Ministerul de finanțe

PENSIUNI MILITARE. — GRADE INFERIOARE. — ÎNSCRIERE. — TERMEN. — DECĂDERE. — ART. 2 LEGEA DELA 27 MAI 1910.

Potrivit art. 2 din legea dela 27 Mai 1910, regularea la pensie a gradelor inferioare din armată urmând a se face pe ziua liberării lor, când cererea s'a făcut în termen de trei luni, comisiunea aplică greșit acest text de lege când înscrie pe un pensionar pe o altă zi de cât aceia la care 'i dă drept menționata lege, pentru că împrejurarea că complectarea actelor a făcut-o după expirarea celor trei luni dela data liberării sale nu constituie o decădere dacă cererea de înscriere a făcut-o în termen util.

No. 22. — S'a prezentat în instanță, apelantul asistat de d-l avocat I. Moldovan, și Ministerul de finanțe reprezentat de d-l I. Calavri, avocatul Statului.

Curtea,

Având în vedere apelul făcut de Hristache Săvulescu contra deciziunii comisiunii pentru constatarea și regularea drepturilor la pensie sub No. 1236 din 13 Decembrie 1912, prin care i s'a recunoscut cu începere dela 1 Octombrie 1912 un drept la pensie de 45 lei bruto pe lună pentru 19 ani serviți în armată ca grad inferior;

Având în vedere susținerile părților;

Având în vedere că apelantul pretinde că comisiunea greșit i-a recunoscut dreptul la pensie numai cu începere de la 1 Octombrie 1912, de oarece conform art. 2 din legea asupra pensiunii gradelor inferioare din armată dela 27 Mai 1910, are dreptul la pensie din ziua liberării sale din armată care a avut loc la 26 Februarie 1912;

Văzând art. 2 din legea dela 27 Mai 1910 invocat de apelant în susținerea apelului său, aplicabilă în speță, conform art. 6 al. 9 din legea dela 19 Ianuarie 1912;

Având în vedere că conform acestui articol lit. d înscrierea la pensie a gradelor inferioare din armată se va face pe ziua liberării, când cererea s'a făcut

în termen de trei luni, fiind dispensați de vârstă acei cari au servit cel puțin 18 ani în armată;

Având în vedere că, în speță, din actele aflate la dosarul cauzei se constată că apelantul care a servit în armată ca grad inferior timp de 19 ani și 9 luni, a fost liberat pe ziua de 26 Februarie 1912, iar cererea pentru regularea drepturilor sale la pensie a făcut-o la 9 Martie acelaș an, prin urmare în termenul prevăzut de citatul articol, în care caz înscrierea sa la pensie trebuia să se facă conform acestui articol pe ziua de 26 Februrie 1912;

Având în vedere că împrejurarea că apelantul a complectat actele sale după expirarea celor 3 luni dela data liberării sale, pentru care comisiunea n'a admis înscrierea lui la pensie dela data liberării, nu poate fi considerată ca o decădere, întrucât decăderile fiind de drept strict nu se pot creia fără o dispoziție anume prevăzută de legiuitor, și cum în legea dela 27 Mai 1910, aplicabilă în speță, nu există o asemenea decădere decât în privința termenului în care are a se face cererea pentru înscrierea la pensie, cerere care a fost făcută în termenul util pentru a-i da dreptul să fie înscris pe ziua liberării sale din armată, comisiunea în mod greșit a înscris pe apelant la pensie pe o altă zi de cât aceia la care i dă drept menționata lege;

Că, așa fiind, apelul său se găsește intemeiat și ca atare câtă a se admite, a se reformă în parte decizia apelată și a se recunoaște apelantului dreptul de a fi înscris la pensie pe ziua de 26 Februarie 1912 de când se constată că a fost liberat din armată;

Pentru aceste motive, admite apelul, etc.

Semnați : G. Tanoviceanu, D. Buzdugan, A. Bârsescu,
Corneliu Botez, V. Bălășescu.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI IALOMIȚA

Audiența dela 16 Noembrie 1910

Președînța d-lui C. G. Macri, judecător

Ion Marinescu și alții cu Ștefan N. Corbeanu

IMPĂRȚEALĂ. — CREANȚE SUCCESORALE. — DIVIZIBILITATE DE PLIN DREPT. ART. 1060 COD. CIVIL.

CAMBIE. — CESIUNE POSTERIOARĂ SCADENȚII. — EFECTE CAMBIALE. — EXCEPȚIUNI. — CESIONAR. — DEBITOR. — ART. 349 COD. COMERCIAL.

1° Potrivit dispozițiilor art. 1060 cod. civil, creanțele divizându-se de plin drept între co-moștenitori din momentul morții lui de cujus,

urmează că creanțele neputând fi în indiviziune nu pot face obiectul unei împărțeli, și chiar dacă întregă creanță a căzut în lotul unui succesor, numai porțiunea diviză cuvenită lui se presupune că o deține dela defunct, iar nu și celelalte părți pe care le deține dela ceilalți succesori prin efectul unei cesiuni, operațiune care nu este declarativă de proprietate ca împărțeala, ci numai atributivă.

2° Cambia nu-și poate perde efectul când a fost transmisă prin cesiune, indiferent dacă cesiunea a avut loc înainte sau după scadență, deoarece nici un text de lege nu proclamă o asemenea decădere.

Tribunalul,

Asupra apelului făcut în termen de Ion Marinescu și Ion B. Pita contra cărței de judecată No. 329 din 1910, a judecătoriei ocolului Călărași.

Ascultând pe părți în concluziunile puse :

Având în vedere că din actele aflate la dosar se constată că Ștefan N. Corbeanu, intimat în apel, a acționat în judecată înaintea judecătoriei ocolului Călărași pe Ion B. Pita și Ion Marinescu, pentru a fi obligați să-i plătească în calitate de fiu și moștenitor al decedatului preot N. I. Corbeanu, suma de lei nouă sute ce-i datorează cu o cambie semnată de dânsii în ordinul tatălui său, ajunsă la scadență, și protestată, acțiune care a fost admisă prin cartea apelată, fiind obligați apelanții a plăti intimatului suma din cambie cu procente și cheltueli de judecată;

Având în vedere că se constată din actele prezentate și din desbateri că pe urma preotului N. Corbeanu, autorul intimatului, au rămas doi succesori, intimatul și o soră a sa Maria Leon I. Vlădoianu, care făcând partajul averii succesorală, cambia din litigiu, emisă de apelanți la 28 Iulie 1904, în ordinul tatălui intimatului pe suma de lei 900 și cu scadență la 28 Octombrie 1905, a căzut în lotul intimatului;

Având în vedere că apelanții au susținut că creanțele divizându-se de plin drept din momentul morții lui «de cujus», deși cambia a căzut în lotul intimatului, jumătate din valoarea cambiei intimatul o deține dela sora sa prin efectul unei cesiuni, care ne-fiindu-le notificată, ei au plătit această sumă sori

intimatului, fosta proprietară a jumătăței de creanță, cerând a se admite proba interogatorului spre a se dovedi plata, întrucât prin faptul cesiunii cambia și-a pierdut caracterul ei de cambie și a devenit un simplu înscris civil, căruia nu i-se poate aplica regulile de procedură din materia cambială;

Având în vedere că conform art. 1060 cod. civil, creanțele se divid între succesori din momentul morței lui «de cujus», de unde rezultă că creanțele nefiind în indiviziune nu pot face obiectul unui partaj și chiar dacă întreaga creanță a căzut în lotul unui succesori, numai porțiunea diviză convenită lui se presupune că o deține dela defunct, iar nu și celelalte părți, pe care le deține dela ceilalți succesori prin efectul unei cesiuni, operațiune care nu este declarativă de proprietate ca partajul, ci numai atributivă;

Că prin urmare fiind vorba de o cesiune, ea nu este opozabilă terților, dacă nu s'a notificat debitorului, și debitorul este liberat dacă probează că înainte de notificare a făcut plata cedentului;

Că deși proprietatea unei cambii se transmite prin cesiune, cambia nu-și pierde caracterul ei cambial fie că cesiunea a avut loc înainte fie după scadență, de oarece niciun text nu proclamă această decădere, și dar debitorul unei asemenea cambii nu va putea proba contra cesionarului excepțiunile pe care le va propune decât în conformitate cu dispozițiunile art. 349 cod. comercial, după care proba interogatorului este neadmisibilă;

Considerând că în specie deși jumătate din valoarea cambiei din litigiu intimatul o deține dela sora sa Maria Leon Vlădoianu prin efectul unei cesiuni, care nu a fost notificată apelanților, totuși cambia, neperzând caracterul ei cambial în urma cesiunii, ei nu pot face dovada că au plătit această sumă sorei intimatului prin interogator de oarece această probă este neadmisibilă în materie cambială;

Că astfel fiind și întrucât apelanții nu au mai propus niciun alt mijloc de probațiune, iar intimatul și-a probat acțiunea prin cambia prezentată, apelul urmează să fie respins ca nefondat.

Văzând și cererea de cheltuieli, pe care tribunalul apreciindu-le în baza art. 140 și 146 pr. civ. le fixează la suma de lei douăzeci.

Pentru aceste motive, respinge apelul.

Semnați: C. G. Macri, Eug. Mărculescu.

JUDECĂTORIA OCOLULUI RURAL CĂLĂRAȘI

Audiența dela 16 August 1910

Judecător, d-l I. Epureanu

Ștefan N. Corbeanu cu Ion Marinescu și alții

IMPĂRTEALĂ. — CREANȚE. — EFECT DECLARATIV. — NEDIVIZIUNE. — ART. 786 ȘI 1060 COD. CIVIL.

Cu toate că potrivit dispozițiunilor art. 1060 codul civil, creanțele se divid de plin drept între succesori din momentul morței lui de cujus, totuși aceste dispozițiuni nu-și pot avea aplicarea și în cazul când între moștenitori a intervenit un act de împărțeală voluntară, de oarece în acest caz potrivit art. 786 cod. civil, fiecare comoștenitor este prezumt că a moștenit singur toate bunurile cari compun partea sa prin efectul declarativ al împărțelei.

Judecata,

Asupra acțiunii cambiale de față;

Având în vedere actele din dosarul cauzei și ascultând susținerile și concluziunile părților prigonitoare;

Având în vedere că reclamantul cu actele depuse la dosarul cauzei și-a dovedit calitatea de moștenitor al defunctului preot N. Corbeanu;

Având în vedere că din actul de partaj voluntar autentificat și transcris de tribunalul Ialomița sub No. 3 din 1910 și 10 din 1910 rezultă că cambia în valoare de lei 900 prezentată astăzi în instanță de reclamant, semnată propriu de pârâți, face parte din patrimoniul reclamantului;

Având în vedere incidentul ridicat de d-l avocat A. Nicolau din partea pârâților, prin care tinde la respingerea ca inadmisibilă a acțiunii cambiale, întrucât pe urma defunctului preot N. Corbeanu rămânând doi moștenitori, deși între ei s'a făcut partaj voluntar, totuși după dispozițiunile art. 1060 cod. civil, reclamantul nu poate fi considerat că a avut creanța în patrimoniul său din momentul morței autorului decât în proporție cu partea sa ereditară, iar partea ereditară convenită comoștenitorului și trecută în patrimoniul reclamantului prin actul de partaj, nu poate fi considerată decât ca dobândită prin efectul unei cesiuni care, pentru a fi opusă terților, mai întâi trebuia notificată, etc., că astfel acțiunea de față nu se bazează numai pe cambie, ci și pe alte acte, deci nu mai este o acțiune pur cambială și dacă reclamantul stăruie în a o menține cum a formulat-o, ea cată a fi respinsă ca acțiune cambială;

Considerând că, după dispozițiunile art. 786 cod.

civil, fiecare moștenitor este presumpț că a moștenit singur toate bunurile care compun partea sa prin efectul declarativ al partajului, care în speță s'a făcut conform art. 730 cod. civil;

Considerând că pe urma defunctului preot N. Corbeanu au rămas trei moștenitori și renunțând unul, între ceilalți doi a intervenit un act de partaj, prin care cambia de azi a trecut în patrimoniul reclamantului (unul dintre moștenitori);

Considerând că lucrurile dobândite prin partaj voluntar nu pot fi considerate în niciun caz ca intrate în patrimoniul comoștenitorilor printr'un efect al cesiunii, și deci dispozițiunile art. 1060 cod. civil nu pot avea aplicațiune în speță;

Că dar incidentul ridicat de d-l avocat A. Nicolau din partea pârâților fiind nefondat, judecata cată a-l respinge admitând acțiunea;

Având în vedere și cererea de cheltueli de judecata formulată de reclamant, pe care apreciind judecata le fixează la suma de lei șazeci;

Văzând și art. 46 cod. comercial și 93 legea jud. ocoale;

Pentru aceste motive, admite acțiunea, etc.

Judecător, I. Epureanu.

Observațiune. — Art. 1060 din codul civil a dat loc la o dificultate serioasă când este vorba de a combina dispozițiunile sale cu caracterul declarativ al împărțelii.

A se vedea asupra acestei chestiuni, D. Alexandresco, t. III, p. II, pag. 806 text și nota 1.

S. R.

JURISPRUDENȚA STRAINĂ

TRIBUNALUL SENEI

Audiența dela 29 Octombrie 1912

RESPONSABILITATE CIVILĂ. — CHIRURG. — OPERAȚIA DE APENDICITĂ. — NEGLIJENȚĂ. — ART. 1383 COD. CIVIL FR. (ART. 999 COD. CIVIL ROM.).

EXECUȚIE PROVIZORIE. — PENSIUNE ALIMENTARĂ — QUASI-DELICT. — PROVIZIUNE «AD LITEM». — ART. 135 NO. 7 C. PR. CIV. (ART. 129 PR. CIV. ROM.).

1° Un chirurg care, practicând operația apendicitei, a cauzat, prin întrebuințarea thermocauterului, arsături operatului, urmează a fi declarat responsabil, potrivit art. 999 cod. civil, de consecințele lor, atunci când nu a luat toate măsurile necesare de prudență, și a comis o neglijență streină de orice chestie de ordine științifică.

2° Dispoziția din art. 129 No. 7 pr. civilă,

după care execuția provizorie poate fi ordonată când e vorba de pensiuine sau ajutoare alimentare, are un caracter general și se aplică în toate cazurile când pensiuinea acordată ar avea un caracter alimentar.

(*Pand. period. Bull. des somm.* 1913. 2. 10)

Observațiune. — Chestiuinea de a se ști dacă medicii și în genere toți acei cari sub un titlu oarecare practică arta de a tămădui, sunt sau nu responsabili de greșelile, neglijența, nedestoinicia sau erorile ce ei pot să comită în exercițiul profesiei lor, este celebră și a dat loc la dificultăți.

În dreptul actual, deși chestiuinea este controversată, se decide însă în genere că medicii pot fi chemați la răspundere pe cale civilă, decâteori faptul imputat s'a întâmplat din cauza unei neglijențe culpabile, a unei greșeli grave ce ei ar fi comis în tratamentul lor, greșală care ar denota uitarea datoriei lor profesionale și a regulilor celor mai elementare de bun simț și de prudență (V. C. Nîmes, 26 febr. 1884, *Dreptul* din 1885 No. 25; C. Paris, 8 Martie 1905, *Pand. pér.* 1909. 2. 49; trib. Seine, 20 Iulie 1907, *P. pér.* 1910. 2. 153 cu nota d-lui Perreau; trib. Montpellier 15 Dec. 1909, *Dreptul* din 1910 No. 78. Vezi și D. Alexandresco, *Dreptul civil român*, t. V, p. 442).

În ce privește punctul relativ la execuția provizorie, chestiuinea e controversată. Hotărârea al cărei rezumat l-am publicat mai sus admite părerea după care, oridecâteori ajutorul sau pensia alocată este indispensabilă existenței aceluia căruia i s'a acordat de justiție, execuția provizorie poate fi ordonată (C. Paris, 6 Dec. 1895, S. și P. 1905. 2. 308; Paris, 31 Ian. 1903, S. și P. 1905. 2. 308, Cpr. Tissier et Darras, *C. proc. annoté*, asupra art. 135, No. 106 urm. În sensul contrariu, adică al părerei după care art. 135 No. 7 n'a înțeles să vorbească decât de pensiuinele și ajutoarele alimentare care 'și-au sorginea, fie în lege, fie în convenție, vezi C. Riom 27 Ian. 1896, S. și P. 1900. 2. 60; C. Grenoble, 6 Aug. 1001, S. și P. 1905. 2. 308 *Adde*, Garsonnet, *Tr. de proc. civ.*, ed. 2-a, t. 6, p. 27—28, § 2104, text și nota 11).

S. R.